

NOI, BĂNĂȚENII, TREBUIE SĂ NE URMĂRIM INTERESELE REGIONALE

DANIEL VIGHI

Întrebarea care se pune, pornind de la moștenirea gândirii politice a lui Sever Bocu, este dacă vom avea de-a face în anii care vin cu o Europă a statelor naționale, o Europă a statelor centralizate sau una a provinciilor istorice.

O formulă federalistă de tip Statele Unite ale Europei avantajează, așa cum spuneam, mai vechea entitate a Banatului istoric în care vom putea fi alături, fără restricții, de la Szegeed la Vârșeț, de la Orșova la Jimbolia. O Europă larg federalizată devine mai ales un continent al cetățenilor, al diversităților culturale, al alterității regionale. Viitorul construcției europene balansează între două soluții integraționiste radical diferite cu toate că susțin și una și cealaltă, „unirea” statelor europene.

O soluție este cea a confederării, adică a unirii unor state naționale și pe cât cu puțință suverane,

alta este aceea a federalismului care cere adâncirea construcției înspre regiuni, subregiuni, comune, cetățeni.

Încă în urmă cu doisprezece ani, diferența între aceste două moduri de abordare a construcției europene este exprimată cu limpezime, de către Jo Leinen, deputatul de atunci în Consiliul Europei și președinte al Uniunii Federaliștilor Europeni: „Euforia primilor ani de după război a fost repede înăbușită de rapida sciziune a continentului în Est și Vest. O uniune politică între statele europene, pe termen scurt, devenise imposibilă. S-a ales de aceea, în anii '50, ca un surogat, dar și ca punct de pornire fezabil, uniunea economică. Comunitatea Economică Europeană (CEE), cu cele patru libertăți ale ei - libera circulație a persoanelor, libera decizie asupra stabilirii într-o țară sau alta, libera circulație a mărfurilor și libera circulație a capitalului - s-a dezvoltat mai departe, trecând prin Uniunea Vamală, Piața Comună Internă și

Moneda Comună. Economic vorbind, marele spațiu al Uniunii Europene cu 360 de milioane de locuitori a devenit o unitate.

Încă din anii de după război există în acest sens două concepții diferite: pe de o parte viziunea despre o Europă a statelor naționale foarte puternic apărate de către Charles de Gaulle și Margaret Thatcher; pe de altă parte ideea unei federații europene, care are un sprijin puternic din partea statelor Benelux, din Germania și din Italia. Dezbaterile dintre adepții confederației și cei ai federației durează și astăzi”.

Oricum ar fi acest viitor, noi, bănățenii, trebuie să ne urmărim interesele regionale și nu ne pricpem să o facem. Ar trebui să acceptăm un fapt simplu: dincolo de oricare dezbateri rămân ideile, principiile și aspirațiile marelui guvernator al Banatului interbelic Sever Bocu, el a avut vizionar ideea și programul după care ar trebui să ne croim viitorul: unul regional, autodeterminat și federalist.

Vestire

Vasile TODI

*Coboară toamna în căușul florii
Înfiorată de iubiri ce mor.
De năluciri arzând între nevroze,
Pe înălțimea ultimului dor.*

*Parfum de noapte ciutura iubirii
Înalță-n dimineți cu aer trist,
Păunul grațios se inventează
Armonizând cu lacrima lui Hrist.*

*Se-nmiresmează ziua-n culmi înalte
Și marginile lumii cu senin,
Un stol voios de găze plebeiene,
S-au indignat sub vraja unui crin*

*În larg de țarini, despletesc cocorii
Bobocul evantaiului de drum,
Un nor pribeag se-nlătură din cale
Slugarnic, transhumând în scrum.*

*E liniște sub ceruri și e toamnă,
Te-aștept confuz de patimi și semeț,
Să văduvim un lan de idealuri
Cu un gărbaci de stele-n dimineți.*

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN
ISTORIC

Pe orice stampă medie-vală veți privi mândra cetate a Timișoarei, în fața zidurilor veți vedea o moară cu boi. Aceasta nu era o invenție a gravurilor, ci o realitate a locului. Locul ei: acolo unde, azi, se întretaie străzile Telbisz (fostă Engels) și Bolyai (fostă Pietrosul). Pe acolo curgea apa Begăi. Odată cu refacerea fortificațiilor, locul devine construibil. Întrucât fosta biserică franciscană Sf. Ecaterina trebuia dărâmată, ordinul franciscanilor primește acest teren pe care după planurile lui Johan Lechner, se ridică - în anii 1754 și 1755 - noua biserică. Pictura altarului principal (Sf. Ecaterina din Alexandria) este din 1761, operă a pictorului Ferdinand Schiessl, iar turnul a fost conceput și realizat de timișoreanul J.T. Kostka. Alături se ridică complexul mănăstiresc. Aici se deschide școala normală în anul 1806. Și

apoi spațiul școlar are tradiție și școlile se succed an de an. În secolul trecut, turnul este dărâmat iar biserica - probabil prea repede și superficial

lăcașul pe 25 noiembrie 1889. Au fost salvate aproape toate obiectele valoroase ale vechii biserici. Ele pot fi văzute azi de cei ce-i calcă pragul: pictura altarului principal, amvonul baroc (azi pe dreapta bisericii, altădată pe stânga), piatra funerară a lui Kostka (decedat în 1807), baptisteriul din veacul al XVIII-lea, două picturi (Sf. Aloisiu și Sf. Ignațiu de Layola) provenite din fosta biserică a iezuiților. Se spune că „Madonna Neagră” provine tot de aici. Un lucru deosebit: orga. A fost construită de celebrul fabricant de orgi timișorean Leopold Wegenstein, care a și cântat pe ea în anul 1896, la Budapesta, în prezența împăratului Franz Josef. Apoi a fost readusă și montată în această biserică. Să mai menționăm că atunci și acolo orga a câștigat premiul I la constructori. Azi lăcașul este unul liniștit, ferit de zgomotul urbei, îți face plăcere să intri, să-ți faci creștineasca cruce, să spui o rugăciune și să privești comorile.

TIMIȘOARA DE ALTĂDATĂ

construită pe un teren moale - cedează și trebuie dărâmată. Între anii 1888 și 1889, noua biserică - cu același hram - se ridică pe același loc. Preotul paroh Josef Brand - sufletul acțiunii - sfințește

Foaiia de Grădinari

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE TEATRU PENTRU AMATORI „VISURI CĂRĂȘENE” Ediția I – Grădinari

Sâmbătă 20 octombrie 2012, ora 16,30
În sala Casei Culturale „CACOVA” din
Grădinari

ORGANIZATORI:

Primăria și Consiliul Local Grădinari
Centrul Cultural „CARAȘUL” Grădinari
Școala Gimnazială „PAVEL BORDAN”
Grădinari
Biserica Sf. M. Mc. Gheorghe Grădinari

PARTICIPANȚII LA FESTIVAL:

SÂMBĂȚĂ - 20.10.2012, la ora 16,30 precis
1. Trupa de teatru „CONU ALECU” din Alibunar, în colaborare cu ONG „RESPECT” din Alibunar – Serbia;

Piesa: Lacrimile sunt O.K.
de Mariana Moisilovici,
Regia: Stefan Ievgenievici.

2. Trupa de teatru „TRUBADURI” a Liceului Teoretic „General Dragalina” din Oravița;
Piesa: Șezătoare – adaptare din patrimoniul național
Regia: Alideia Țepeneu.
3. Trupa de teatru „LILIAȘUL ALB” a Centrului Cultural „CARAȘUL” din Grădinari.
Piesa: Păpușarul – de Ciprian Ciuciu.
Regia: Codruț Anca.

Directorul festivalului:
Ion MOȘOARCA

Primar al comunei Grădinari

POEZII AI COMUNEI NOASTRE

UN VIS

Iriss C.

*Ascuns în umbră îmi veghezi
Somnul adânc și pasul
Cu gândul treaz tu îmi visezi
Și ochii, dar și glasul.*

*Dacă în noapte eu suspin
În suflet simți cum doare.
De-ar fi amar, de-ar fi venin
L-ai bea, să nu m-omoare.*

*În zori de zi să mă trezesc
Vii pleoape de-mi săruți
Nu mi-ar fi greu să te gălesc
Dar ochii-mi stau pierduți.*

*Mergând pe stradă visătoare
Văd chipuri mii. Tu stai ascuns
Și inima-mi te cheamă... Oare
De când în suflet mi-ai pătruns?*

*Apusul prieten mi te-adece
Iar luna ce răsare sus
Șclipiri din zâmbetul tău dulce
În dar îmi dă și mi-e de-ajuns.*

*Ascuns în umbră tot veghezi;
Te știu acolo și mi-e bine.
Nici nu m-alungi, nici nu cedezi...
Trăiești un vis... Un vis cu mine!*

MUZEUL ȚĂRANULUI CĂRĂȘAN

Membri fondatori ai muzeului:

Prof. dr. în istorie IONEL BOTA

este artizanul înființării muzeului din Grădinari, ca filială a „Muzeului de Istorie a Culturii Cărășene” din Oravița.

Directorul Centrului Cultural „CARAȘUL”

Codruț Anca

Preotul paroh

Vichentie Molin

SCURT ISTORIC

La îndemnul și în coordonarea prof. dr. Ionel Bota, directorul Teatrului Vechi Mihai Eminescu din Oravița, în cursul anului 2010, au fost mobilizate persoanele din Grădinari, dornice să realizeze ideea constituirii unui Muzeu al Țăranului Cărășan la acest lăcaș de cultură din Valea Carașului.

În timp pentru constituirea acestui muzeu s-au implicat persoane din administrația locală și locuitori ai localităților Grădinari, Greoni, Vrăniuț, Cârnecea, Ticvaniul Mare, Comorâște și Oravița.

Sigur că ponderea mare a susținătorilor s-a regăsit în localitatea Grădinari prin implicarea efectivă a următoarelor familii:

Fam. Alina, Iacob, Ionuț și Iulian Bubeș, Nicoleta și Vichentie Molin, Florin și Nicoleta Ioțu, Mariana și Ilie Marișescu, Evelina și Viorel Miclea, Nina și Ion Dragalina, Claudiu Gruia, Alexandru și Ghiță Mihoc, Lucian Petrovici, Marioara Radu, persoana care a construit cuptorul de pământ, majoritatea membrilor celor două ansambluri folclorice ale Casei Culturale CACOVA din Grădinari, „CARAȘUL” și „MUGURII CARAȘULUI”.

Piese de tehnică din gospodăria țăranului cărășan

În holul de la intrare în clădire sunt expuse un car cu boi, o troacă de transport prune, mașina de tocat siloz pentru coceni și grapa de lemn.

La sala 1 etaj: Se dorește a fi sala de GEOLOGIE și a personalităților locale

La sala 2 etaj: Este prezentat istoricul zonei cu documente

La sala 3 etaj: Piese dintr-o încăpere țărănească în permanentă schimbare și completare.

Foaia de Obreja

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

DIALOG CREȘTIN

De vorbă cu Preasfinția Sa Lucian Mic - Episcop al Caransebeșului

Uneori, paradoxurile logice îi obligă chiar și pe cunoscători, la reflecții contrare. Vă rog să tâlcuiți pentru cei ca mine, ceea ce Nicolae Steinhardt numește „taină cea mai de taină a învățaturii creștine”: „Cred, Doamne, ajută necredinței mele”.

► Prima taină a omenirii este însăși viața. Aceasta este prima minune asumată și primită de om indiferent de condiția sa. Este darul dat de Dumnezeu, în mod tainic, dar real. Părintele Dumitru Stăniloae spunea că unde se întâlnește voința lui Dumnezeu cu credința omului se înfăptuiește minunea, cu adevărat în mod tainic, dar plener și real.

De aceea în decursul activității Sale, Mântuitorul se opinea în această întrebare: Crezi? Plecând de la textul evanghelic Mc. 9, 24, părintele Nicolae Steinhardt spunea în lucrarea intitulată „Dăruind vei dobândi”: „Credința, așa cum reiese din numeroase locuri ale Sfintei Scripturi și din exegezele principalilor ei comentatori, ni se prezintă ca un mister și un paradox”.

Tatăl din textul evanghelic amintit este un reper, însă fără a rupe din context, este reperul care întrece incertitudinea omenească, de altfel foarte capabilă de a se poticni și poate chiar de a pica. Acest tată a căzut cu lacrimi și a strigat, nu din rea credință, cum logica noastră poate deduce, ci din puțină credință, poate chiar îndoielnică, dar materializată.

Se pot mântui lașii Preasfințite Părinte?

► Mântuirea nu este apanajul oamenilor. Știm totuși că mântuirea vine din dorință și nu din renunțare. Mântuirea strălucește și dincolo de greșală, dacă se întâlnește cu pocăință, cu întoarcerea, sau metanoia.

Renunțarea sau lașitatea este expresia dez-

nădejzii, ori nu poți să primești ceea ce nu-ți dorești.

Preasfințite Părinte Episcop, se va mai preșchimba vreodată, în Banatul nostru drag, frunza de dud, într-o rochie de mătase?

► Banatul nostru drag dăinuie prin oameni. Or atât timp cât bănașii vor fi, va fi și Banatul. Nu pregetăm să credem și să mărturisim, că trebuie să ne trezim din orice amorțelă, iar toată viața noastră pe aceste meleaguri binecuvântate să fie o Liturghie sau o pregătire de nunta cu veșnicia în care îl vom întâlni pe Hristos însoțit de toți înaintașii noștri vrednici. Trăind așa, Banatul va fi mereu înveșmântat în rochie de mătase.

Așa fiind, cei de după noi vor putea spune că și în duhovnicește, „Banatul a fost și rămâne fruncea!”. În strigăt de lacrimi. În acest sens Fericitul Filip Nerri a grăit: „Ține-mă Doamne de urechi că altfel te vând ca Iuda”. Așadar puțină credință, dar fierbinte și multă voință divină, naște minunea lui Dumnezeu ca dar pentru om.

VASILE TODI

Obreja ACUM 88 DE ANI

DIN ARHIVELE BIBLIOTECII CONGRESULUI S.U.A.

ESTERA ROSENBLUM

În Anuarul Socec, al României Mari, din anul 1924, de la Biblioteca Congresului S.U.A. aflăm că Obreja, comuna noastră, număra la începutul veacului trecut, 1984 de locuitori. Primar al comunei, în acei ani, era Rusalin Grozav.

Notar- Anghel Maxim.

Învățători: Pavel Cârpan și Sonia Paraschiva.

Preot Paroh - Patrichi Rădoi.

Cârciumari: George David, Schneider Carol și Toni Romulus.

Morar - Simion Boarin

ȘTIAȚI CĂ...

ANDRADA CĂDARIU

- Obreja, reședința comunei cu același nume este un sat care se află în Culoarul Bistrei, pe malul stâng al Bistrei?
- Biserica din localitate, cu hramul „Sf. Apostoli Petru și Pavel” este construită în 1780 și este declarată monument istoric?
- Una din personalitățile marcante ale comunei este Generalul Moise Groza? A fost ofițer în armata austro-ungară, președintele Societății Românilor de peste Munți și fiindcă a cunoscut bine limba germană, el a fost acceptat și la curtea lui Carol I și a lui Ferdinand, ca și consilier militar.

"Toate proiectele sunt importante"

Petru Pop - primar al comunei Obreja

Ne reîntâlnim domnule primar, iată, lunar, cu bucuria că dialogul cu dumneavoastră, este mereu un dialog al interesului comunei noastre, al locuitorilor ei. Transparența administrației dumneavoastră, devine astfel o

realitate benefică pentru comună. E adevărat, ea devine posibilă în parametri generali, și sau chiar datorită „Foi” noastre, pe care

dumneavoastră o susțineți poate și pentru a dovedi, că el cuvântul scris, stabilește punți mult mai trainice de dialog, decât cel rostit.

Cum a fost primită „Foaia de Obreja” de către locuitorii comunei?

► Le-a plăcut foarte mult și sperăm să aducem impresii cât mai bune și pe viitor.

Ce ați dori să le transmiteți locuitorilor comunei, acum, în pragul alegerilor?

► Să deschidă bine ochii, deoarece doar odată la patru ani au și ei toată puterea în mână.

Ați avut un proiect important în acest an pe care ați dori să-l comentați?

► Toate proiectele sunt importante, dar cel care a avut de suferit a fost cel cu canaliza-

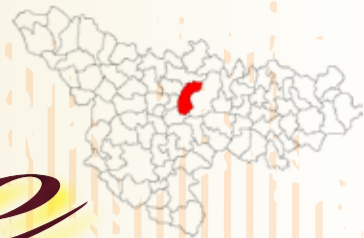
rea. Ni s-au luat banii și astfel nu am mai putut face nimic. Unul din proiectele viitoare constă în peisagistică, adică parcurile. Am mai făcut și pe banii mei unele proiecte, după cum am putut. În continuare sperăm să putem pune în-călzirea centrală la Școala și Grădinița din Var, fiindcă avem teracote.

Domnule primar, vă mulțumim în numele tuturor cititorilor „Foi” noastre, convinși că și prin numerele viitoare, „Foaia de Obreja”, se va remarca prin dinamica urbei sale, prezentându-se, cu interes, nu numai pentru locuitorii săi, ci și pentru celelalte localități prezente în cel mai fastuos jurnal din arealul Banatului istoric: „Banatul”.

INTERVIU REALIZAT DE
ANDREEA VASILIU

Foaia de Remetea Mare

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

„Cunosc bine realitățile din județ”

Interviul cu domnul Cătălin Tiuch, candidat USL pentru funcția de deputat

Domnule Cătălin Tiuch, sunteți extrem de prezent în colegiul pe care veți candida pentru funcția de deputat.

► Prezența mea în teritoriu nu are nicio legătură cu actuala campanie electorală, pentru că, de când sunt consilier județean, pot spune că am bătut la pas toate localitățile din Timiș. Este vorba de opt ani de muncă și experiență. Cunosc bine realitățile din județ, pentru că sunt un participant activ la viața administrativă și socială a comunităților. Sigur că, după ce am fost nominalizat din partea USL pentru candidatura pe

Colegiul 6 Recaș, mă voi concentra exclusiv pe problematica acestor localități.

Ce spun oamenii cu care vă întâlniți?

► Cei mai mulți sunt dezamăgiți și nu mai au încredere în politicieni. Cei opt ani de guvernare PDL au reprezentat un dezastru pentru percepția publică a clasei politice. Fostul partid de guvernământ și guvernele Boc și MRU au făcut rău atât direct cât și indirect acestei țări. Practic, PDL a condus țara lovind în cetățenii ei. Tăierea pensiilor, a salariilor, dar și corupția generalizată au fost fapte ale pedeliștilor, care i-au marcat pe oameni. În discuțiile cu cetățenii, încerc să-i determin să-și recapete încrederea și să treacă de această stare de dezamăgire permanentă. Colegiul de deputați numărul 6 are un potențial extraordinar de dezvoltare. Să nu uităm că vorbim de comunități solide, cu oameni gospodari, multe dintre localități fiind

periurbane.

Vă rog să ne spuneți câteva lucruri despre dumneavoastră...

► Am 33 de ani, sunt căsătorit și am un băiețel, Dragoș Andrei. Sunt licențiat în științe politice, foarte activ în viața publică și cetățenească, prin diverse proiecte civice, care nu au neapărat legătură cu politica. Din 2004, de când am fost ales pentru prima dată consilier județean, am avut un contact permanent cu toate primăriile din județ. Specializările în administrație și politică efectuate la București, Viena, Bruxelles îmi conferă o altă viziune privind dezvoltarea locală, știu ce trebuie să fac, din postura de deputat, pentru colegiul pe care îl reprezint.

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAITA

BALUL BOBOCILOR REMETEȚENI

CORNELIA FLOREA

Școala din Remetea Mare a început toamna cu un moment inedit și anume „Balul Bobocilor”, care i-a avut ca protagoniști pe elevii clasei I a școlii din Remetea Mare și din Ianova.

Petrecerea a avut ca sponsori pe primarul Ilie Golubov, firma Carmapit S.R.L din Timișoara, domnul consilier județean Danițoiu Ioan și familia

Luppa din Remetea Mare.

Micuții eroi au avut parte de o organizare conform unei petreceri de bal, la care s-a servit șampanie de copii, prăjituri, sucuri și multe altele. Sfârșitul s-a făcut remarcant prin premiera celor mici cu dulciuri, cărți și un tort cu artificii.

Nobili ai comunei noastre

Egyed

(de REMETE/REMETEA).

DANIELA IACOBESCU

Familia a cumpărat moșia de la Remetea în anul 1871, primind în danie și satul, în anul 1784. Din familie János și-a proclamat titlul de nobil în comitatul Timiș, în anul 1797.

CULTUL EROILOR

KATHERINE SCHNEIDER

Pentru eroi noștri din Primul Război Mondial nu s-a putut construi un monument, datorită faptului că în acel timp se puse pe tapet zidirea unei școli, care în 1928 se ridică peste un milion mai mulți bani, bani grei, care trebuiau să iasă numai de pe spatele și din sudoarea ianovenilor, rămânând ca imortalitatea eroilor noștri, a căror oseminte cine știe pe unde sunt împrăștiate să se facă mai târziu sau niciodată. Comuna noastră a dat jertfe în Primul Război Mondial peste 60 de eroi care au luptat sub steag străin, știind să-și facă cu cinste datoria. În cel de Al Doilea Război Mondial numărul celor căzuți pe câmpul de luptă se ridică la 17 eroi, fii ai satului nostru.

Spătariu Alexandra
Cheregi Răzvan Gabriel
Barna Răzvan
Bițiușcă Robert
Puiu Raluca
Gheța Andrei

Păulescu Maria Rebeca
Berbec Filip Ionuț
Gyure Silviu Ionuț
Buncianu Andreea Claudia
Heber Remus
Turanschii Elena

Calancea Marco
Pricop Andreea
Pap Sata
Pap Sergiu
Hermeniu Corneli
Trifuț Raul

Grupa Mijlocie Mare

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT DIN REMETEȚA MARE

Educatore Melania KEREZSI

Mato Samir
Mihai Paul Alexandru
Ursachi Debora
Gavril Denisa Elena

Popa Larisa
Ciubotariu Bianca
Harip Gabriel
Mane Darius

Vidici Miruna
Naia Aurel

Foaia de Jimbolia

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

„Anul 2012 a fost și este un an cu multe reușite, ceea ce le doresc tuturor”

Daniel Gorgan, viceprimarul orașului Jimbolia

pe telefon, iar dânsul mi-a răspuns. Știind că timpul lui reprezintă și timpul cetățenilor, am încercat să fiu cât mai concisă.

Care sunt investițiile care vor trece pragul noului an?

► Pe plan investițional am început în felul următor: avem în derulare proiectul reabilitării iluminatului public, proiect care a început în luna octombrie și se va sfârși în ultima lună a anului 2012; refacerea unor străzi și o să facem în jur de 14 km de șosea; reabilitarea stației de epurare a apei reziduale a orașului nostru, proiect cu termen de finalizare anul 2014. Anul viitor vom începe reamenajarea parcului central al orașului. Momentan am început partea de documentație tehnică pe

care încercăm să-l facem din buget propriu. Tot la anul va începe proiectul înființării pistei de biciclete. Un alt proiect ar fi montarea camerelor de supraveghere video – aici este vorba de un număr de 120 de camere amplasate în punctele importante ale orașului.

Pistele de biciclete, drumurile care se fac acum, iluminatul public și supravegherea video fac parte dintr-un proiect finanțat de Uniunea Europeană care se numește „P.I.D.U” adică Plan Integrat de Dezvoltare Urbană.

Vrem să știm dacă Primăria are o relație bună cu cetățenii și mai ales dacă vă puteți dezvolta proiectele în liniște și armonie?

► Sigur că da. Oamenii știu ce au de făcut, iar relația merge de la sine. Eu lucrez de 9 ani în Primărie în cadrul Serviciului de Integrare Europeană și m-am ocupat tot timpul de proiecte cu finanțare europeană și co-guvernamentale sau diverse O.N.G-uri. Proiectele se execută tot timpul foarte bine și mai ales la termen. Pe scurt: colegii mei își fac treaba și nu întâmpinăm probleme.

Cum vi s-a părut anul 2012?

► A fost și încă este un an bun, dar totuși destul de agitat. Un an cu multe reușite, ceea ce le doresc tuturor, de altfel.

În legătură cu activitatea școlară, cum a primit Jimbolia elevii școlii, în această toamnă?

► În Jimbolia, o parte din școli sunt modernizate, iar ceea ce nu am reușit am încercat oarecum să dăm o mână de ajutor la refacerea lor, într-un timp cât mai scurt. Cred că elevii sunt mulțumiți de condițiile de care beneficiază în acest moment în școlile din Jimbolia. Avem un atelier mecanic, un atelier electrotehnic, informatic etc., iar această parte există și toți elevii beneficiază de ea.

Cum ați descrie o zi din viața unui viceprimar?

► Ziua începe odată cu răsăritul soarelui, poate chiar mai devreme și se termină 12 ore mai târziu. E o zi normală și totodată agitată. Un viceprimar trebuie să rezolve problemele cetățenilor, pe cât posibil.

Un mesaj pentru cetățeni....

► Să creadă în noi așa cum au făcut-o și până acum, pentru că pot să îi asigur că le cunoaștem problemele și încercăm să le rezolvăm. Bineînțeles, le doresc sănătate, toate cele bune și multă fericire.

INTERVIU REALIZAT DE
MIRUNA LOTEANU

POEZII ELEVII AI ȘCOLII NOASTRE

CUM AR FI...

TANIA ELENA NECHIFOR
clasa a IX-a C,
Liceul Tehnologic Jimbolia

Cum ar fi...

Să trăiești în amintire
Pe față cu un zâmbet fals
Să adormi seară de seară
C-o lacrimă pe obraz,
Să n-ai parte de prieteni,
Să fii singur în decor
Și lumea să te trădeze
Ca pe-un suflet incolor?

Cum ar fi...

Să ai tot ce ți-ai dori
Ca să-ntâlnești fericirea,
Cu condiția de-a nu face
Cunoștință cu iubirea
Ai trăi pe zi ce trece
Doar cu gusturile tale
Dar n-ai ști ce sunt acelea
Sentimentele reale?

Cum ar fi...

Dacă încă ai fi copil
Și ai trăi viața din plin,
Să înlături norii negri
Și să-ți faci aerul senin?
Să iubești tot ce e bun,
Să sari mereu în ajutor
Și lumea să te compare
Cu un înger păzitor?

„ARMONIE ÎN DIVERSITATE”, LA LICEUL TEHNOLOGIC JIMBOLIA

Prof. PETRUȚ STELIANA

În acest sfârșit de toamnă, în Jimbolia la Liceul Tehnologic s-a desfășurat activitatea „Armonie în diversitate”, un parteneriat județean, realizat între elevii Liceului Teoretic J.L. Calderon din Timișoara și elevii Liceului Tehnologic din Jimbolia. Coordonatorii proiectului, profesorii Pertuț Steliana, Irimie Simona din partea liceului

jimbolian, Tănase Anca și Irimie Ovidiu din partea liceului timișorean au implicat și alte cadre didactice și elevi din clasele IX-XI, cărora le mulțumim și în același timp îi încurajăm să participe la astfel de acțiuni. Scopul este de promovare a perspectivei interculturale și interdisciplinare în educație, promovarea toleranței, a înțelesului, a discriminării de orice fel, a îmbunătățirii comunicării și facilitării ac-

cesului liber la exprimare. Diversitatea proiectului a constat în: concurs interdisciplinar la matematică, informatică și limba română, viziune de materiale power point realizate de doamna profesoară Țibrea Judith și prezentate de elevii liceului nostru precum și jocuri instructiv educative de consolidare a unei echipe de lucru și vizite la muzeele jimboliene. Activitatea s-a desfășurat cu succes, elevii fiind beneficiari direcți de premii și fiind încântați de astfel de practici educative. Dorim în continuare să încheiem parteneriate și cu alte școli, iar elevii să se implice cât mai mult în astfel de acțiuni. Cadrele didactice care doresc să le ofere sprijin elevilor sunt bine venite în astfel de activități cu caracter instructiv educativ.

Din albumul orașului nostru

Castelul Gzekonitsch

Foaia de Făget

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

„Regionalizarea poate fi o soluție benefică pentru bănățeni”

Prof. dr. Dumitru Tomoni

Ca dascăl de istorie, cum vi se pare istoria Banatului, neglijată sau nu, de București?

▶ Departe de mine intenția de a nu recunoaște rezervele sau chiar antipatia multor bănățeni față de București și pro-

verbiali mitici ai capitalei, dar astăzi Bucureștiul nu poate și cred că nici nu-și propune să neglijeze istoria Banatului. Într-adevăr, în perioada comunistă, când Banatul nici nu exista ca provincie istorică distinctă și bine conturată fiind definită doar de sintagma „sud-vestul României”, uzitată până și la buletinele meteorologice, istoria Banatului era inclusă în așa-zisa istorie a Transilvaniei. Se ignora astfel, cu mai multă sau mai puțină știință atitudinea diferită de cea a Ardealului în timpul unor evenimente politice importante: Revoluția de la 1848-1849, mișcarea memorandistă, tactica și strategia Partidului Național Român în perioada dualismului austro-ungar, Adunarea de la 1 Decembrie 1918 de la Alba-Iulia și de ce nu, Revoluția din decembrie 1989.

Astăzi, scrierea și promovarea istoriei Banatului nu depinde decât de bănățeni. Indiscutabil, după 1989 au apărut mai multe studii și lucrări de referință pentru trecutul acestei provincii, dar nu și o sinteză de istorie a Banatului sau un corpus de documente din cele mai vechi timpuri și până în contemporanitate. Din păcate, nu avem nici măcar o enciclopedie sau un dicționar al per-

sonalităților bănățene, așa cum au alte provincii istorice sau chiar județe. Au existat în acest sens mai multe proiecte, dar animozitățile, orgoliile sau lipsa pentru perseverență au amânat finalizarea acestor proiecte. Pe de altă parte, nu putem ignora faptul că Banatul nu beneficiază de institute de istorie specializate cu organigramă și proiecte de cercetare sistematizate și coerente așa cum sunt Institutul de Istorie „George Bariț” din Cluj Napoca sau „A.D. Xenopol” din Iași. În același timp, cercetarea științifică în general și a istoriei în special este și a fost neglijată de toate guvernările postdecembriste.

Se vorbește mai nou despre regionalizare. Ar fi benefică această intenție pentru Banat dacă s-ar materializa?

▶ Pentru bănățeni problema regionalizării nu este și nici nu poate fi o idee de speriat pentru că există o tradiție în acest sens, pe care am prezentat-o în detalii în teza de doctorat. Speranțele și deziluziile bănățenilor după 1918 au influențat inteligența și mentalul colectiv, care vor încerca să se impună printr-o formulă proprie numită „bănățenismul”. Sintagma, ce se dorea a fi și un program complex ce viza forme variate de afirmare - economie, viață politică, cultură și civilizație - s-a structurat pe parcursul mai multor decenii plecând de la formula „Banatu-i fruncea” și ajungând la „Idea bănățeană” sau „Problema bănățeană”.

Atunci, regionalismul era conceput ca un amplu program cultural, care trebuia să solidarizeze toate energiile și capacitățile regiunii în pro-

movarea intereselor și prorităților și asigurarea unui loc bine definit în cadrul României Mari. Pentru că nici astăzi datele problemei nu s-au schimbat, mai mult, în ciuda promisiunilor demagogice din campaniile electorale, toate guvernările au neglijat Banatul, regionalizarea poate fi o soluție benefică pentru bănățeni. Totul este ca ea să nu fie privită în cheie politică și birocratică și să nu fie considerată ca o oportunitate pentru clientela politică, în cea mai mare parte, coruptă și incompetentă.

Cum comentați observația lui Sever Bocu, aceea că hotarele Banatului sunt nedrepte?

▶ Pentru Sever Bocu, ca de altfel pentru mulți intelectuali din generația sa observația se justifică în cea mai mare parte. Ei s-au format în cultul militantismului național și a luptei pentru înfăptuirea României Mari, și de aceea, după sfârșitul războiului au avut un mare orizont de așteptare. Din păcate, noi nu putem ignora contextul politic, evoluția sinuoasă a României în anii primului război mondial, interesele marilor puteri și nici simpatia de care se bucurau sârbii pentru curajul și îndârjirea cu care s-au bătut în război. Ce bine ar fi dacă Banatul, așa cum este astăzi din punct de vedere a hotarelor, s-ar bucura de sprijinul guvernelor de la București și ar fi condus, administrat și populat de oameni care ar avea măcar o parte din competența și patriotismul lui Sever Bocu.

INTERVIU REALIZAT DE
CORNELIA VASILIU

AMINTIRI VICTORIOASE

STOICHESCU, CURSĂ DE NEUITAT LA FĂGET

CRISTIAN ONACA

Lugojeanul Mihai Stoichescu a făcut spectacol și a câștigat etapa de Campionat Național de motocross de pe teren propriu, într-o cursă sabotată de rivalii săi la titlu.

Mihai Stoichescu a făcut un pas important către al cincilea titlu de campion național odată cu victoria din antepenultima etapă a sezonului. Pe circuitul Brănești de lângă Făget, motociclistul lugojean a câștigat ambele manșe ale clasei MX1 sub privirile de pe margine ale rivalilor săi la titlu.

Trebuie spus că Stoichescu a fost singurul pilot ce a luat startul la clasa mare, adversarii săi refuzând participarea în încercarea de a anula cursa. Lucru care în mod normal nu se va întâmpla și Mihai va rămâne cu cele 50 de puncte cu care devine liderul campionatului cu două runde rămase de disputat.

„Din păcate așa e la noi, titlurile și clasamentele se fac cu pixul și nu prin evoluția sportivilor. Ei au avut motiv să boicoteze cursa spunând că e prea mult praf, dar să fim sinceri, nu e singura cursă cu praf. În realitate nu au vrut să se dea, le-a fost frică de Mihai, și au încercat să anuleze cursa. Și așa e pe moarte motocrosul, nu știu de ce vor să

îl îngroape de tot”, a explicat antrenorul sportivului, Liviu Jigmond.

GRAȚIAN NEAMȚU

Bătești este un mic sat din Banat care din punct de vedere administrativ, aparține de orașul Făget. Urme despre existența acestei localități datează din secolul XVI, când aparținea de județul Hunedoara. Apare menționată într-un document din 1597 prin care Sigismund Bathory dona localitatea lui Ștefan Török. Din 1617 aparține de județul Timiș și prin donație aparține lui Ștefan Bethlen. În hotarul satului a existat mai demult un al sat, Vădani. Biserica ortodoxă de lemn, monument istoric, a fost construită în jurul anului 1700. De-a lungul perioadei de ocupație austro-ungară a Banatului, s-a numit Battjest. Localitatea a fost din totdeauna locuită de români, creștini ortodocși. Ca obiectiv turistic are Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva” considerată monument istoric. Construită, conform tradiției, în sec. XVI, dar înnoită în sec. XVIII-XIX, biserică are plan dreptunghiular, absidă poligonală și un mic turn-clopotniță pe pronaos, precum și picturi murale din 1783. Unul dintre personalitățile născute în Bătești și care astăzi nu se mai află printre noi este Diodor Nicoară - dirijor și politician român.

TRECUTUL DE LÂNGĂ NOI

Relaxare la orice/
fiecare sfârșit de
săptămână
Stare de bine, stare de
normalitate
Generator alternativ
de energie pentru
întreaga săptămână

CURA DE WELLNESS PENTRU WEEK-END COMPLEX HOTELIER PARC*** 245 lei/persoană/pachet

SERVICIILE HOTELIERE INCLUSE ÎN PACHET:

2 nopți cazare cu mic dejun tip buffet
masă în cont
pachet wellness

PACHETUL DE WELLNESS CUPRINDE:

piscină și saună
acces în sala de fitness

LA CERERE OFERIM:

dejun – 30 ron/persoană/zi
proceduri suplimentare

MENTIUNI:

onorarea solicitărilor se face în limita camerelor disponibile
procedurile se fac în zilele de vineri și/sau sâmbătă
pachetul de servicii are TVA inclus
taxa de stațiune, de 3 ron/persoană, se achită la recepție
pachet pentru regim de single: **285 ron/pachet**

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE ȘI REZERVĂRI:

Telefon: 0256/321.320

Fax: 0256/321.581

GSM : 0755.080.094

E-mail: rezervari@buzias.ro sau statiunemarketing@buzias.ro

O SĂPTĂMÂNĂ LA BUZIAȘ! HOTEL PARC***

845 LEI/PERSOANĂ/PACHET

PACHETUL INCLUDE URMĂTOARELE SERVICII HOTELIERE:

CAZARE ÎN CAMERĂ DUBLĂ /SINGLE CU MIC DEJUN BUFFET 6 NOPTI
DEJUN ȘI CINĂ ÎN SISTEM FIȘĂ ÎN 6 ZILE
TRATAMENT LA ALEGERE 5 ZILE

PENTRU CONSULTAȚIA MEDICALĂ SE PERCEPE UN TARIF
DE 20 LEI/PERSOANĂ ÎN CAZ CĂ NU ESTE PREZENTAT
BILETUL DE TRIMITERE DE LA MEDICUL DE FAMILIE.
GRUPE DE AFECȚIUNI CE SE POT TRATA: cardiovasculare,
digestive, circulatorii, neurologice.

MENTIUNI:

Zilele de intrare sunt duminică sau luni dimineața, pentru a avea
continuitate la procedurile de tratament.

Pachetul de servicii poate fi oferit și pentru 12 și respectiv 18 zile.

Solicitările se confirmă în limita locurilor disponibile.

Baza de tratament vă pune la dispoziție: jacuzzi, duș subacval,
hidroterapie, masaj terapeutic, de relaxare, de tonifiere, kinetoterapie,
saună, fizioterapie, aplicații locale cu ceară de albine, terapie manuală,
drenaj limfatic, băi galvanice.

Oferim pachetul și în regim de single. VALOARE PACHET 965 LEI.

La cerere putem oferi pachetul în regim de demipensiune. VALOARE
PACHET 725 LEI, respectiv 845 LEI în regim de single.

Oferim pachetul pentru cazare cu mic dejun inclus + tratament la tariful
de 605 LEI/pers respectiv 725LEI în regim de single.

Acces în sala de fitness GRATUIT.

ACCES ÎN PISCINA HOTELULUI, TARIF DE 70 LEI/PERSOANĂ

Accesul în piscină este inclus în pachet NUMAI dacă nu se optează
pentru alte proceduri de tratament.

Taxa de stațiune 2,5 LEI/persoană.

Pentru informații suplimentare și rezervări:

Telefon recepție hotel 0256.321.320 sau 0755.080.094

E-mail rezervari@buzias.ro; statiunemarketing@buzias.ro

www.buzias.ro

OFERTĂ VALABILĂ

REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT TIMIȘOARA

B-dul Take Ionescu nr. 56, 300074, Timișoara
Centrală: 0356803700; Fax: 0356003901

INSPECȚII TEHNICE PERIODICE LA R.A.T.T.

Stația I.T.P. din cadrul R.A.T. Timișoara efectuează inspecții tehnice
periodice la cele mai bune prețuri de pe piață. Inspecțiile se fac la
următoarele categorii de autovehicule:

- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată sub 3,5 t;
- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată peste 3,5 t;
- remorci și semiremorci cu sistem de frânare;
- remorci cu frânare inerțială;
- remorci fără sistem de frânare;
- vehicule care dețin C.I.V și sunt înregistrate pe primării.

De asemenea, efectuăm și verificări în urma ieșirii din reparație la
vehiculele aparținând terților care prezintă o comandă scrisă (conform
RNTR-1).

Ne găsiți în fiecare zi de luni până vineri de la 9 la 17 în Bvd. Dâmbovița,
nr. 1/3, în depoul R.A.T.T., lângă centrul Alfa. Pentru detalii suplimentare
apelați 0356 803 702 sau vizitați www.ratt.ro.

Tarifele inspecțiilor periodice (cu T.V.A.) sunt următoarele:

Nr.	Categorie	Tarif lei	Tarif reverificări siguranță (35%)	Tarif reverificări poluare (25%)	Tarif reverificări altele (10%)
1.	Autoturism	80	30	20	8
2.	Autoutilitară, microbuz sub 3,5 t inclusiv	100	35	25	10
3.	Autovehicul peste 3,5 t	120	40	30	15
4.	Remorcă și ru- lotă fără sistem de frânare	60	21	0	6
5.	Remorcă și ru- lotă fără sistem de frânare sub 3,5 t inclusiv	80	30	0	8
6.	Remorcă și semiremorcă peste 3,5 t	160	60	0	20

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
REGIONALE ȘI TURISMULUI

ORAȘUL OȚELU ROȘU

25.10.2012, OȚELU ROȘU

COMUNICAT DE PRESĂ

LANSARE PROIECT „REABILITARE, MODERNIZARE ȘI DOTARE AMBULATORIU SPITALUL ORĂȘENESC ÎN LOCALITATEA OȚELU ROȘU, JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN”

În data de 04.11.2011 a avut loc semnarea contractului de finanțare
prin Regio - Programul Operațional Regional 2007 – 2013, Axa prioritară
3, Domeniul major de intervenție 3.1, între Ministerul Dezvoltării
Regionale și Turismului prin Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest
și Unitatea administrativ-teritorială Orașul Oțelu Roșu în valoare de
4.290.078,00 lei reprezentând valoarea totală eligibilă a proiectului și
având ca obiect acordarea finanțării nerambursabile de către AM POR
pentru implementarea proiectului „Reabilitare, modernizare și dotare
ambulatoriu Spitalul Orășenesc în localitatea Oțelu Roșu, județul Caraș-
Severin” în valoare de 5.314.217,92 lei.

Proiectul vizează reabilitarea, modernizarea și dotarea ambulatoriilor
de specialitate din cadrul Spitalului Orășenesc Oțelu Roșu, în vederea
îmbunătățirii infrastructurii serviciilor de sănătate, a calității acestora și
asigurarea unui acces egal al cetățenilor la serviciile de sănătate.

Durata de implementare a proiectului este de **18 luni**, între **04.11.2011**
și **04.05.2013**.

Informații suplimentare se pot obține la număr de telefon:
0255/530.803, număr de fax: 0255/206.086, adresă poștă electronică –
primaria_otelurosou@yahoo.com.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția
oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

FONDUL EUROPEAN
PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL
VEST
Inițiativă locală. Dezvoltare regională

Instrumente Structurale
2007-2013

www.inforegio.ro

Investim în viitorul tău! proiect selectat în cadrul Programului Operațional de Uniunea Europeană prin Fondul
European de Dezvoltare Regională

Foaia de Daicoviciu

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

DE VORBĂ CU PRIMARUL COMUNEI NOASTRE

Domnule primar, ce scurtă se arată o întreagă lună calendaristică, atunci când între întâlnirile noastre, apar proiecte noi, îndemnuri folositoare și perspective de real folos comunității pe care o administrați cu grijă de gospodar atent până la detaliu.

Aș începe, domnule primar, dialogul nostru, întrebându-vă, care sunt cele mai recente investiții desfășurate în comună?

▶ Am făcut bransamentele la cele două re-

țele de apă și canalizare. Am avut două licitații care deocamdată sunt suspendate. Am o licitație pentru drumuri comunale, asfaltare 4 km de străzi în patru localități, adică 1 km pentru fiecare localitate. Și cealaltă licitație este pentru construcția Centrului de Informare Turistică. Acum așteptăm să se clarifice situația de contestații și lucrăm la patru terenuri de fotbal pentru tinerii din comună.

Aveți un proiect mai important decât altul?

▶ Toate proiectele sunt importante pentru comuna noastră, pentru că orice se face e bine făcut pentru viitor. Fiecare lucru trebuie făcut.

Cum vi s-a părut anul 2012?

„Dacă muncești ai, dacă nu, nu ai”

Daniel Boambeș - primar al comunei Daicoviciu

▶ Din punctul meu de vedere, anul 2012 este la fel ca ceilalți ani. Spun „este” pentru că nu s-a terminat încă. Dacă muncești ai, dacă nu, nu ai.

Cum pregătiți alegerile?

▶ Prin campanie electorală din poartă în poartă.

Ce gânduri aveți pentru locuitorii comunei în acest sfârșit de an?

▶ Să dea Dumnezeu ca anul viitor să fie unul mai bun. Toată lumea să o ducă mai bine decât o fost până acum.

INTERVIU REALIZAT DE
VIOLETA CERNAT

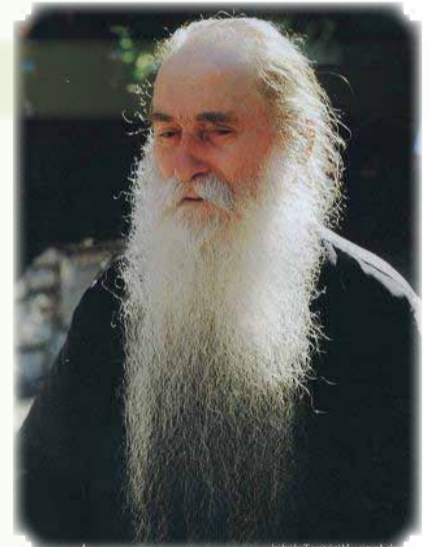
CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE

DIN ÎNVĂȚĂTURILE PĂRINTELUI ARSENIE PAPACIOC

Dragii mei, ființa omenească este cu totul superioară întregii creații. Umanitatea e superioară îngerilor. Dumnezeu a creat îngerii cu o mare misiune. Ei pot mult, pentru că sunt curați. Dumnezeu ne-a creat singur, numai pentru El. Nu pentru altceva, cu nici un chip! Ne-a creat ca să fim împreună cu El în vecii vecilor, iar pentru așa ceva ne-a creat liberi, dar ne-a asortat, ne-a dat înger păzitor, pe care l-ați uitat! Dar n-ați simțit pe dracul pe spinare ca să vedeți cât de important e îngerul păzitor împotriva lui. Se spune că este cu neputință să nu mori dacă vezi un înger în adevărata lui lumină. Îngerul ăsta are o misiune grozav de importantă. Toate gândurile și cuvintele tale spre Dumnezeu sunt duse de înger la Dumnezeu.

Nu există păcat mic

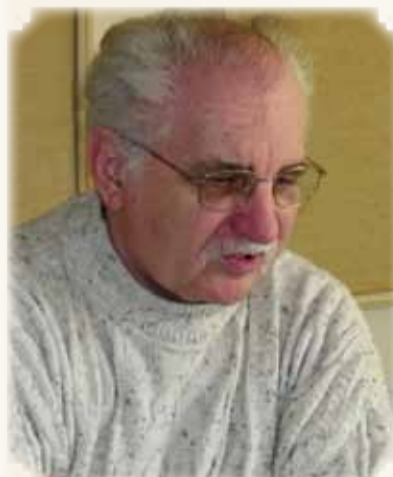
La o conferință, primeam bilete. Și-mi zice unul că el are un păcat mic. Dar eu cunosc un păcat și mai mic decât al lui. Adam n-a făcut altceva, decât a mușcat dintr-un măr. N-a fost împotriva lui Dumnezeu, nu s-a îndoit de existența puterii divine, dar n-a ascultat. Și a răsturnat cerul și pământul. Nu există păcat mic! A trebuit să vină Hristos să salveze ființa omenească. Și ne-a adus mai mult decât ne-a pierdut Adam! Ne-a dat puțința de a ne îndumnezei. Noi, niște ființe în dimensiunea în care suntem, avem puteri divine! Avem o animalitate în noi și unde încetează animalitatea începe omul. Până când, vă întrebați, dăm voie animalului ăstuia din noi să lucreze?

PERSONALITĂȚI ALE COMUNEI NOASTRE

CORNEL UNGUREANU

BRÂNDUȘA UDRIȘTE

Este profesor la Universitatea de Vest din Timișoara, critic și istoric literar, cronicar literar al revistei Orizont începând din 1963. Din 1990 devine redactor și redactor șef adjunct al revistei Orizont. A publicat peste 2000 de articole și studii în presa culturală din România, Iugoslavia, Germania. Cercetările sale consacrate literaturilor Europei Centrale au fost reunite în volumele „Imediata noastră apropiere” (I, 1980; II, 1990) și „Mitteleuropa periferiilor” (2002). Este autorul antijurnalelor: „A murit în Tibet” (1998), „Despre regi, saltimbangi și maimuțe” (I, 2001; II, 2003; III, 2004). Este președinte al Consiliului de Conducere al fundației „A treia Europă”. Studiile sale au fost traduse în Germania, Ungaria, Serbia etc.

Este președintele Uniunii Scriitorilor din România, filiala Timișoara.

Din albumul cu poze rare

Savantul român Constantin Daicoviciu împreună cu Ioachim Miloia, directorul Muzeului Banatului din Timișoara, ambii absolvenți ai Liceului „Traian Doda” din Caransebeș, întreprind o serie de cercetări de teren vizând și așezarea română de la Tibiscum, unde sunt semnalate monumentele vizibile cu ochiul liber.

Sigiliul localității noastre

ANIA MOSCOVICI

Pecete prezentă în catalogul „Sigilii de sate, comune și târguri din Banatul istoric (secolele XVIII-XIX)” de Maria Vertan, Editura „Brumar” Timișoara, 2006.

Foaia de Prigor

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

UN SAT „ȚE FRUNCE” - PRIGOR

ALIN VERINDEANU

Valea Almăjului din punct de vedere geografic, este o minunată depresiune intramontană situată în partea sud-vestică a țării noastre. O salbă de așezări omenești ce poartă denumiri cu rezonanțe străvechi, presărate de-a lungul râului Nera (sau Nergăniul, cum îl numesc almăjăni), într-o depresiune ocrotită din toate părțile de înălțimi muntoase în care se accede doar prin trei chei strâmte și prăpăstioase sau numai pe cărări de culme puțin știute. Nu degeaba încă cu multe secole în urmă a fost numită Țara Almăjului la fel ca Țara Hațegului, Țara Loviștei, a Zarandului, a Maramureșului, a Oașului, „țări” în care s-a plămădit și menținut neamul nostru, atât de încercat de vitregiile vremurilor.

„ULTIMA POARTĂ”

La intrarea dinspre nord-est în mirifica Țară a Almăjului se află un sat „țe frunce” al acestei minunate văi, constituind parcă ultima poartă a depresiunii Almăjene car seamănă cu o „cetate naturală”, se află localitatea Prigor, o așezare importantă a Văii Almăjului atât datorită poziției sale geografice (strategice), cât și rolul jucat de prigoreni în istoria Almăjului. Situat acolo unde Munții Almăjului își dau mâna cu Semenicul închizând depresiunea lăsând o singură cale de pătrundere în partea de est a Țării Almăjului și anume prin cunoscutele chei ale Borlovenilor,

cu orientarea generală de la est, vatra satului are forma pâlnii larg deschise spre lunca Nerei.

În ceea ce privește vechimea acestui minunat sat almăjan nu putem da o dată sigură, însă în ceea ce privește atestarea documentară numele localității Prigor apare pentru prima dată menționat într-un document din anul 1550 cu ocazia cu vânzării, în fața Capitolului Transilvaniei, a moșiei din Prigor. Însă un lucru este cert acest document confirmă prima atestare documentară a satului Prigor, însă existența

vieții pe aceste meleaguri este mult mai veche, mărturie ne stau descoperirile arheologice.

„ÎN POSESIA ÎMPĂRATULUI”

Sunt foarte multe de spus despre istoria acestei minunate localități indiferent că facem referire la perioada geto-dacică sau la Dacia romană sau frământările din Banatul secolelor

XIII-XVII, deși oarecum izolați din punct de vedere geografic, almăjăni au și în această perioadă un rol activ la ceea ce se întâmplă în Banat și atunci când li se oferă prilejul luptă pentru propria autonomie reușind să și-o sporească.

Prin pacea de la Karlovitez, la 29 ianuarie 1699, Almăjul deci și Prigorul, rămâne definitiv în posesia împăratului de la Viena. Până la 1718 turcii întreprind numeroase incursiuni în Almăj devastându-l cumplit.

Dar cu toată opunerea almăjenilor, militarizarea s-a făcut, fiindcă o dictau interesele Imperiului habsburgic. Astfel în anul 1775 s-a contopit Batalionul românesc de la Jupalnic, cu cel Ilir-sârbesc, formându-se Regimentul românilor nr. 13, cu sediu la Biserica Albă. Comanda noului regiment a fost încredințată tot colonelului Papilla. În cadrul acestui regiment, erau două companii dislocate în Almăj, una la Bozovici și alta la Prigor.

Revoluția pașoptistă din anii 1848-1849 aduce în prim-plan ideea națională și conceptul etnic în susținerea drepturilor politice și sociale în Banat și Transilvania. Participând la Revoluția de la 1848-1849, luptător pentru libertatea și unitatea Țărilor Române, cărturarul Eftimie Murgu și-a înscris numele între marile personalități bănățene ale secolului al XIX-lea. În aceste domenii rezultatele au fost notabile și, practic, au asigurat condițiile accentuării legăturilor cu Regatul României și ale realizării actului istoric de la 1 decembrie 1918.

(continuare în numărul viitor)

PERSONALITĂȚI ALE COMUNEI NOASTRE

LUIZA FENEȘAN

Dosif Coriolan Buracu s-a născut la 15 mai 1888 în comuna Prigor, fiind descendent al unei vechi familii de grăniceri și preoți din Almăj. A urmat școala primară la Budapesta și la Viena, liceul la Blaj, iar în anul 1911, a absolvit Institutul Teologic din Caransebeș, fiind hirotonit ca preot în anul următor. A fost de-a lungul timpului: preot, ofițer superior, om de cultură, deputat și un înflăcărat luptător pentru Unire. Coriolan Buracu a fost arestat de organele de securitate din Oravița la data de 14 octombrie 1948, de la locuința părintească din Prigor.

A fost închis la închisoarea din Timișoara, condamnat la un an de închisoare corecțională, fiind eliberat un an mai târziu, tot în ajunul praznicului de Sfânta Paraschieva. Este arestat din nou în anul 1952 de către securitatea din București, încarcerat și trimis la canalul Dunăre -Marea Neagră, iar apoi în colonia Peninsula Valea Iagăr. Este eliberat în aprilie 1953 și moare în București la data de 11 februarie 1964.

PRIGORUL ÎN RECLAMELE VREMII

BIANCA BĂCANU

• În anul 1869 la Viena exista marele depozit de vânzare a rachiiului de prune, magiunului și fructelor conservate al căpitanului pensionar Paul Smeu. Alt depozit avea la Prigor preotul Teodor Câmpian, cu legături la piețele din Turnu Severin, Craiova și București. Cei doi s-au asociat, înființând o cooperativă de achiziționare a prunelor din Valea Almăjului. Marele comerciant din Bozovici Ion Stanoilovici achiziționa și el vite pentru negustorii turci de peste Dunăre.

Foaia de Macea

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

Despre primarul comunei Macea, domnul Vasile Todî, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, spunea odată: Ioan Mercea, prietenul meu, Ioan Mercea, are sufletul muiat în baladă. Pentru acest om, doar munca, cinstea și talentul vieții sunt virtuți. În această toamnă argheziană, am stat de vorbă, pentru toți cititorii jurnalului „Banatul”, chiar cu domnia sa.

Domnule primar al comunei Macea, sunteți unul din cei mai îndrăgiți primari ai României, primarul de suflet românesc. Și când constat asta, mă gândesc la harul aparte cu care sunteți înzestrat. De unde această binecuvântare... interpretativă?

► Nu știu dacă-s îndrăgit... De soție știu că sunt și suntem unul de altul. Eu întotdeauna am căutat să fiu îndrăgit, pentru că asta e scopul unui primar, cred eu, să facă multe lucruri pentru oameni tot timpul.

Să redevenim telurici: Macea, comuna dumneavoastră, cum vi se pare astăzi, față de ieri?

► Cu eforturile deosebite ale Consiliului local și ale mele, am încercat să facem tot posibilul să arate frumos și să ne putem apropia cât mai mult de localitățile din Uniunea Europeană.

Sunteți unul din laureații Galei anuale a Uniunii

Jurnaliștilor din Banatul istoric, ce a însemnat distincția pe care ați primit-o în 11 mai 2012?

► Eu am primit foarte multe distincții și în calitate de cetățean și în calitate de primar, dar normal că cea mai importantă a fost aceasta. Am primit-o cu multă cinste. Sincer să fiu, eu știu că bănățenii-s mândrii și făloși, dar această distincție, mă „făloșește” și pe mine... Nu rămân numai la a mă mândri cu această distincție. Sper să pot contribui și acolo, ca și membru al Uniunii. E o mândrie, deoarece cu cât aduc mai multe lucruri frumoase în viață, cu atât și societatea în care trăim se alege cu mult mai multe. Cred că și măcenii se mândresc cu ceea ce noi facem în localitatea noastră.

Care considerați că a fost cel mai greu an din cariera dumneavoastră de primar? Pentru că la dumneavoastră, prin prisma duratei, se poate vorbi de o carieră și nu una de trecut cu vederea, ci una strălucită.

► Nici un an nu a fost ușor, dar cu cât e mai greu, cu atât e mai frumos. Eu am știut la ce m-am înhămat. Știu că nu e ușor și de obicei trebuie să îți sacrifici timpul liber alături de familie. Dar toate merită, pentru că le fac pentru societate. Nu pot să mă plâng pentru că întotdeauna am căutat să facem proiecte, să fim în rând cu lumea. Chiar acum avem câteva proiecte câștigate, care necesită timp și răbdare, mai ales dacă sunt proiecte europene și transfrontaliere.

Firesc este să vă întreb și despre cea mai importantă realizare și iată, vă întreb: Care este pentru

edilul comunei Macea, cea mai importantă realizare?

► Avem multe realizări în localitate, mai ales cele care trebuiau să existe deja, fiind în mileniul III. Nu trebuia să mai fie vorba de introducerea canalizării, a rețelelor de apă, a gazului. Dar, din păcate, nu numai la Macea, ci în toată România aceste lucruri au lipsit.

Viitorul, domnule primar, cum pregătiți viitorul?

► Tot timpul cu ceva nou, cu ceva ce nu vedeți în altă parte. Nu vreau să se audă: „Ați făcut ce au făcut și ceilalți”. Nu! Vreau ceva aparte. Mai ales că Macea are chiar în mijloc „Grădina Botanică” și ne obligă să facem tot posibilul ca parcurile din jurul ei să arate cât mai frumos și mai aspectuos, pentru ca cei care vizitează aceste locuri să fie mândrii. Țara noastră e frumoasă, dar noi trebuie să contribuim cu ceea ce putem, ca să putem menține și chiar înfrumuseța ceea ce avem deja.

Ce mai doriți să consolidați în comună?

► „Grădina Botanică” o să fie împreună printr-un proiect transfrontalier și tot odată iluminăm acest gard cu lumini solare. Mai avem ștrandurile în zonă. Avem niște proiecte pe care le-am câștigat și acum sunt în faza de licitație. Biroul de Promovare Turistică promovează nu doar localitatea, ci și zona, care este foarte bogată și chiar avem nevoie.

INTERVIU REALIZAT DE
NICOLETA JIANU

MACEA, COMOARA NOASTRĂ

Ediție NEMOIANU

A făcut parte din teritoriul vestic al fostului Comitat al Zărandului și mai târziu, în perioada ocupației otomane, din sangeacul Zărand. După Pacea de la Karlowitz (1699) și cea de la Passarowitz (1718), domeniul de la Macea va intra în posesia familiei Edelspacher. Mai târziu, membrii familiei o vor dona unei alte familii nobiliare, sârbești, anume Csernovics. Începând cu anul 1724 începe construcția unei reședințe nobiliare, prin reabilitarea unui vechi conac. În 1820, în vecinătatea conacului se pornește construcția actualului castel. După 1862 moșia ajunge în proprietatea contelui maghiar Karolyi Gyorgy de Nagy Karolyi care între 1862-1886 va ridica o nouă aripă castelului, în stil francez. Tot de pe atunci se începe organizarea grădinii din jurul castelului. După 1890 Macea și Curticiul sunt arondate cercului pretorial al Aradului. După Tratatul de la Trianon granița este fixată la 2 kilometri de comună, la nord-vest. Începând cu 1925, Macea va aparține de plasa administrativă Sfânta Ana (Sântana).

Economia cunoaște în prezent o dinamică puternică, cu creșteri importante semnalate în toate sectoarele de activitate. Zootehnia, în special ramura economică axată pe creșterea bovinelor și porcinelor, este responsabilă de implementarea în zonă a unor unități aparținătoare industriei alimentare.

Dintre obiectivele turistice cele mai importante sunt: „Arboretul de la Macea” în suprafață de 20,5 ha., Castelul Csernovics - monument de arhitectură cu valoare de patrimoniu național, datat din secolul al XIX-lea, ștrandul, grădina botanică și nu în ultimul rând salonul expozițional de caricatură.

Anual, localitatea Macea găzduiește un important festival de caricatură și umor.

GRĂDINA BOTANICĂ

DARIA NICHIT

Strâns legată de istoria castelului, este istoria Grădinii botanice în interiorul căreia se află reședința nobiliară. Începută de familia Csernovics, în principal Mihai, primul care dorea trasarea unui parc în jurul edificiului ce era în construcție. La cumpărarea de către Karolyi parcul avea o întindere de 10 hectare (20 holde). În timpul lui Tibor Karolyi moșia avea deja 100 de holde de pădure plantată și populată cu fazani (localnicii o numea fățănărie). Odată cu angajarea lui Iosif Prohaska, începe o perioadă în care este gestionat aspectul exterior și arealul dendrologic. Astfel, are loc amenajarea fântânii arteziene și a unui teren de tenis. În anul 1968 devine în mod oficial Parc dendrologic. În 1990 este transferat în proprietatea Universității „Vasile Goldiș” din Arad, peste patru ani devenind Grădină botanică.

ȘCOALA DE VARĂ DE SOFTWARE LIBER „INFORMATICA LA CASTEL”

Începând din 2003, Castelul Cernovici găzduiește „Informatica la Castel” (anterior intitulată seminarul „Linux și Medii Virtuale de Instruire”, LVLE), o școală de vară anuală despre Software liber, organizată de Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad și ARLUG, grupul utilizatorilor GNU/Linux din Arad.

Foaia de Lugoj

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

CASA DE CULTURA A MUNICIPIULUI LUGOJ A ORGANIZAT CEA DE A XI-A EDIȚIE A FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL DE TEATRU „FESTTEAMART”

SORANA KOȘ

Teatrul Municipal „Traian Grozăvescu” a găzduit cea de a XI-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru „FestteamArt”. Organizat de Casa de Cultură a Municipiului, în colaborare cu Primăria Lugoj, Consiliul Local Lugoj și Consiliul Județean Timiș, festivalul din acest an a reunit pe scena Municipiului lugojean zece trupe de teatru din țară și străinătate, respectiv din Reșița, Călărași, Brașov, Caracal, Fălticeni, Lugoj, din România și Verona (Italia), Salzburg (Austria), Kiev (Ucraina) și Vârșeț (Serbia), din străinătate. Ca la fiecare ediție a festivalului, în prima zi, actorii lugojeni au prezentat un spectacol în premieră, anul acesta fiind ales „Gaițele”, de Al. Kiritescu, în regia Mariei Voronca. În ultima zi a festivalului, în Sala de conferințe a Teatrului, scriitoarea lugojeană Maria Rogobete (actriță a Teatrului lugojean) și-a lansat volumul de proză „Revoluția, amintirea ta... prezentul meu”.

TRADIȚIA CONTINUĂ, GENERAȚIE DUPĂ GENERAȚIE, LA COLEGIUL NAȚIONAL „CORIOLAN BREDICEANU” DIN LUGOJ

MELANIA RÂNCEANU

Instituția lugojeană de învățământ, care a dat orașului și lumii oameni de valoare, mari personalități în toate domeniile de activitate, a aniversat 175 de ani de existență

Cea mai reprezentativă instituție de învățământ din Lugoj, Colegiul Național „Coriolan Brediceanu”, a aniversat în prezența a numeroși invitați, 175 de ani de învățământ în această unitate școlară. Sărbătoarea a debutat la Teatrul Municipal „Traian Grozăvescu”, printr-o festivitate omagială coordonată de către prof. Noemi Neamțu, directorul colegiului, care a evocat tradiția acestei unități de învățământ, care a dat orașului și lumii oameni de valoare, mari personalități în toate domeniile de activitate: Traian Vuia și Victor Babeș (în știință), Victor Vlad Delamarina, Ion Popovici – Bănățeanul, Nicolae Breban, Dan Rebreanu și Gheorghe Schwartz (în literatură), Traian Grozăvescu, Filaret Barbu, Dimitrie Stan și Zeno Vancea (în muzică), Virgil Simonescu și Aurel Ciupe (în arte plastice).

Vădit emoționat, primarul Francisc Boldea, fost director al colegiului lugojean, a mărturisit: „Pentru mine, Brediceanu este a doua casă. Am o răspundere morală față de Brediceanu permanent. Din anul 2008

m-am transferat la Primărie, dar cu sufletul am rămas la Brediceanu. (...) Avem un brand care se cheamă Bredi! De 175 de ani, noi, cei de la Brediceanu, am dat lumii întregi oameni de valoare!”. Francisc Boldea a acordat, din partea Primăriei, o „Diplomă de

excelență” colegiului lugojean, totodată anunțând și faptul că municipalitatea lugojeană a demarat procedura de achiziție și de trecere în patrimoniul local a Casei Familiei Brediceanu. La eveniment a participat și Radu Zlati, consilierul ministrului Educației, care a transmis mesajul Ecaterinei Andronescu, ministrul Educației, și a înmănat directoarei Noemi Neamțu o plachetă aniversară și o Diplomă de Excelență din

partea ministerului.

Inspectoratul Școlar al Județului Timiș a fost reprezentat de inspectorul general Cornel Petroman și de inspectorul general adjunct Aurelian Sima, iar Consiliul Județean Timiș de către vicepreședintele Călin Dobra. La eveniment au mai participat: deputații Ovidiu Gaț și Sorin Stragea, prof. univ. dr. Ioan Lighezan, președintele Asociației Absolvenților Colegiului Național „Coriolan Brediceanu”, academicianul prof. dr. ing. Ioan Boldea (care s-a remarcat printr-un discurs de excepție), viceprimarul Lugojului, Alin Tech, consilieri locali, directori de instituții, profesori universitari, absolvenți ai colegiului și foști profesori.

În partea a doua a manifestărilor aniversare au fost depuse coroane de flori la bustul lui Coriolan Brediceanu, din fața unității de învățământ, iar în incinta colegiului a fost dezvelită o placă aniversară (sfințită de preotul Vasile Munteanu). Manifestările au continuat cu vizitarea unei expoziții dedicate marilor personalități – elevi sau profesori, care au marcat activitatea acestei adevărate citadele a învățământului bănățean, dar și cu un dialog între generații, la care au participat elevii și absolvenții colegiului.

CORALA ION VIDU DIN LUGOJ SAU DESPRE SEDUCȚIA TALENTULUI

GRAȚIELA CÎLNIC

Miracolul firii, grația divină sau harul întrupat din frumos sigilează destinul unui ținut ori al unui oraș conferindu-i atribute de perenitate. Lugojul a rimat dintotdeauna armonios cu muzică, iar locuitorii săi au deslușit în arta cântecului coral virtualități cultivate inițial ca expresie a unui puternic sentiment identitar de afirmare patetică a conștiinței naționale și apoi de desăvârșire a unor înzestrări native excepționale transmise de la o generație la alta instituind astfel o nobilă tradiție.

Bucuria de a cânta devenea un liant spiritual, iar dintre toate corurile urbei se detașa prin entuziasmul și ardoarea comuniunii sufletești a membrilor săi cel condus de Ion Vidu, reputat pedagog și compozitor, autorul unor lucrări generoase ce înobilează patrimoniul muzicii corale. Succesorii săi, maeștrii Filaret Barbu și Dimitrie Stan i-au continuat cu sârg și devoțiune opera, lărgind substanțial repertoriul formației, menținând vie emulația artistică și consolidând prestigiul național al corului.

Traseul ascendent al biografiei coralei Ion Vidu care ființează sub egida Casei de Cultură și este patronată de Municipalitatea Lugoj, se întrecește în chip limpede și convingător prin preluarea baghetei, în 1968, de către un muzician înzestrat și impetuos, profesorul Remus Tașcău, care în pofida tinereții își impune consecvent și tenace un program estetic personal îndrăzneț și novator, împlinind exemplar în cei aproape șase lustrii de prezență neîntreruptă în fața pupitrului.

În structura repertoriului coralei Ion Vidu aveau să se regăsească peste patru veacuri de creație muzicală, de la Palestrina și Monteverdi, la Poulenc și Milhaud,

fără a omite, desigur, fecundele incursiuni în baroc, clasicism sau romantism precum și strălucitele a b o r d ă r i ale operelor autorilor români, de la Sabin Drăgoi, Marțian Negrea și Paul

Constantinescu (premiul Uniunii Compozitorilor acordat pentru tălmăcirea lucrării Miorița) la Sigismund Toduță, Tudor Jarda, Alexandru Pașcanu sau Adrian Pop.

În fastele sale răgazuri confesive profesorul Remus Tașcău își reamintește cu fervoare adumbrită de o stenică melancolie de prima sa iubire înfripată în anii de studiu temeinic la Conservatorul clujean: regia de operă. Asista la reprezentații îndeosebi din culise copleșit de sonorități și stări emoționale intense, vibrând la tot ce se întâmpla în acel spațiu sacralizat de autenticitatea trăirilor transfigurate artistic prin forța de sugestie a harului.

Foaia de Caransebeș

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

EPISCOPIA NOASTRĂ

RUXANDRA PĂCURARIU

În luna care a trecut la praznicul „Acoperământul Maicii Domnului”, mănăstirile cărășene Brebu și Călugăra și-au sărbătorit hramul. La Mănăstirea Brebu, Sfânta Liturghie din ziua praznicului, a fost oficiată de către Preasfințitul Lucian, Episcopul Caransebeșului, iar la Mănăstirea Călugăra, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către arhimandritul Constantin Timiș, exarhul mănăstirilor Episcopiei Caransebeșului.

Mănăstirea Brebu a luat ființă în anul 1997, în locul numit Valea Popii, între localitățile Brebu și Soceni. În prezent, cele 10 viețuitoare, sub îndrumarea maicii starețe monahia stavroforă, Magdalena Ghindaș, întreprind eforturi de înfrumusețare a bisericii și de definitivare a ansamblului monahal.

Mănăstirea Călugăra, este cea mai veche mănăstire din Eparhia Caransebeșului. În anul 2009, la praznicul sărbătorii „Acoperământul Maicii Domnului”, hramul mănăstirii, Preasfințitul Lucian, Episcopul Caransebeșului, a săvârșit Sfânta Liturghie, marcând împlinirea celor 150 de ani de viață ai mănăstirii. Mănăstirea Călugăra rămâne un izvor viu al consolidării spiritului creștin ortodox din zona Oraviței și Valea Carașului.

PRIMARUL NOSTRU A PRIMIT ORDINUL SFINȚII ÎMPĂRAȚI CONSTANTIN ȘI ELENA

IOLANDA OGREANU

Primarul Caransebeșului a primit distincția la sfârșitul lunii octombrie din partea Bisericii Ortodoxe Române.

La Catedrala Patriarhală din București, a fost săvârșită slujba de pomenire a Sf. Dimitrie cel Nou,

ocrotitorul spiritual al Bucureștilor. Sute de credincioși au fost să se închine la moaștele Sfântului. Totodată, aceștia s-au putut închina și moaștelor Sf. Nectarie, aduse din Grecia. Sf. Liturghie a fost oficiată de Patriarhul Daniel, ierarhii din Sfântul Sinod și cei din delegația Bisericii Greciei. După slujbă, în sala de festivități a Patriarhiei Române, mai mulți invitați au primit distincții din partea Bisericii Ortodoxe Române. Printre aceștia s-a numărat și primarul municipiului

Caransebeș, Marcel Vela, care a primit Ordinul Sfinții Împărați Constantin

și Elena. Distincția a fost acordată pentru activitatea remarcabilă în apărarea valorilor creștine și slujirea Bisericii și a comunității din care face parte.

În cuvântul rostit de Prea Fericitul Daniel s-au regăsit motivele, dar și meritele pentru care primarul Caransebeșului a fost răsplătit cu un astfel de Ordin: „Pe temeiul încredințării primite despre activitatea remarcabilă în apărarea valorilor creștine, în slujirea Bisericii lui Hristos și a comunității umane și ca semn al prețuirii și binecuvântării.”

În replică, primarul Caransebeșului, în mandatul căruia a fost sfințită Catedrala Episcopală, a mulțumit Prea Fericitului, subliniind că Ordinul primit îl onorează și îl obligă

să acționeze și pe mai departe pentru binele comunității din care face parte și, implicit, al Bisericii străbune.

Frumos ca un prinț decupat din legendă, pe acest primar din Țara Banatului, care știe carte cât toți primarii de dincolo de Carpați, îl bănuiesc că a intrat în politică, abia atunci când a fost convins că odată ajuns în poziții decizionale, poate avea discernământul uman necesar, pentru a depista vina autentică de denunțul vulgar. Lucru, nelaîndemâna și nelaîndeminea politicianilor bizantino-dâmbovițeni. De ce poate el asta? Pentru că Vela chiar este un politician veritabil, unul care poartă mereu ascunsă, între faldurile sufletului său, aura poetului plin de sensibilitate. Nu ați citit niciodată o poezie semnată de el? Dar nu știți că harul poeziei poate fi și sferic?

Lectura discursului de mai jos și veți vedea, că sunt oameni, pe care îi cunoști mai ușor...citindu-i.

V. T.

DRAGII MEI,

Ce aş putea spune eu, acum, la acest ceas aniversar?

O mulțime de lucruri și întâmplări despre oameni și fapte, despre conducerea Hidroconstrucția de când a descălecat ACH-ul în Banat, despre oamenii minunați pe care i-am cunoscut ca director al Asirom, ca viceprimar și primar al municipiului Caransebeș, sau ca prefect al județului Caraș-Severin.

Dar a scrie despre ACH, sau Hidroconstrucția de acum, este ca și cum ai scrie o poveste care a început în copilărie și o spui la maturitate, după câteva decenii, uimit și încântat mereu de toate minunile și realizările eroilor preferați.

Am avut șansa să vad cum creșteau barajele de la Măru și Rusca, de la organizările de șantier și până la inaugurarea lor. Copil fiind, în zona Feneșului, lângă bunicii mei, am cunoscut toți șefii de șantier, directorii și constructorii care mutau munții din loc sau construiau scormonind în burta pământului.

Utilajele imense, basculele gigant, macaralele zvelte, freamțul șantierului și furnicarul de truditori și ctitori din povestea ACH ne fac pe toți cei care am admirat acest fenomen să ne închinăm în fața lor, să le mulțumim și să-i

considerăm niște eroi.

Ne facem această datorie pentru că Hidroconstrucția este o legendă, ce va rămâne în memoria locului, ca o pagină de istorie care a crescut economic zona și a emancipat tehnic și edilitar Banatul de Munte.

A fost și este o stare de spirit care a făcut cinste României în țară sau pe șantierele din Europa, care a dovedit că românii sunt un popor capabil, îndrăzneț și muncitor, în care îmbinăm perfect determinarea meșterului Manole cu îndrăzneala și perfecțiunea lui Constantin Brâncuși.

De fapt, Hidroconstrucția este o familie în care se armonizează în mod ideal munca și arta.

Un sincer mulțumesc și La mulți ani!

Ion Marcel VELA

Foaia de Carasă-Severin

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

„COROANA SERBIEI”, PENTRU PREȘEDINTELE DE ONOARE AL UNIUNII JURNALIȘTILOR DIN BANATUL ISTORIC

ANA-MARIA COTOȘPAN

Sorin Frunzăverde, președintele de onoare al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, este singurul șef de administrație și politician, care a militat permanent pentru armonia relațiilor româno-sârbe. Domniei sale, i se datorează în bună măsură „dezghețul” pornit din Banatul de munte, al acestor relații, după războiul din spațiul ex-iugoslav. Ei bine, recent, cu prilejul vizitei făcute la Kragujevac, de domnul Sorin Frunzăverde, președintelui nostru de onoare, i-a fost acordat Ordinul „Coroana Serbiei”, cea mai înaltă distincție oferită de Casa Regală Dinastia Karageorgevici, în semn de recunoștință pentru contribuția adusă la dezvoltarea colaborării și prieteniei între popoarele român și sârb.

Din Poezia de Aur a Graiului Bănățean

Virgil ȘCHIOPESCU

La I.R.E. pe unu Hanți mai anțărț l-or angajat,
Să umble din casă-n casă, la citit și la-ncasat
Și l-or învățat pră Hanți să citească la contor
Și cum mers-or kilowații, să ia banii la popor

Dar cum Hanți românește n-o vorbit la el în sat
Nu baș știe și de aia să vedeți ce s-a-ntâmplat
Când s-o dus în prima casă o muiere-n gang ședea
Când să între, găzdărița îl întrebă că ce vrea

Hanți-atunci îi răspunde: „Io acum trebe văzut
Dumneata în luna asta câte numere făcut!”
Găzdărița, spăriată, îl privi dă sus în jos
Și îi spusă mânioasă: „Domnule, fii sărios!”

HANȚI

- Serios, răspunsă Hanți. De când luna început,
Io la fiecare scriem câte numere făcut!
- „Domnule, o fi, da’ ăsta nu-i un lucru baș frumos
Și nu cred socoata asta să v-aducă v-un folos!

- Cum să nu? răspunsă Hanți, numeri trebe socotit,
Fiindcă după orice număr taxă trebuie plătit!”
- Fugi, mă neamțule, d-aicea, că-ț dau una de te-omor
C-așa taxa nu o fost nici pră vremea turcilor!

Ș-apoi nu ți-oi da io taxă fiindcă tu nu ai văzut
Și nu știi io și cu Vică câte numere-am făcut!
- Ba io știu, răspunsă Hanți, pentru că io cum privit
La șcătula dumatiale, știu cât este de plătit!

Sofi-atuncea spăriată, pră Vică-l strigă plângând
Și îi spusă la ureche ce-ar avea neamțul de gând
Vică să-nfoie atuncea și lu neamțu-i zisă-așa:
- Cât mi-s io stăpân aicea, tu nu intri-n casa mea!

Hanți își pierdu răbdarea și i-o spus lu Vică: Bine!
Dacă nu vedem șcătula, io tăiem mațu’ la tine!
Și să vezi atunci nevasta, cum venit întunecarea
Toată toamna, toată iarna, cum lucrat cu lumânarea!

Vică speriat atuncea, cătră Sofi să întoarsă
Și îi zisă-n gura mare, ascunzându-se prin casă:
- Dă-i ce cere, măi muiere, și să plece dracu neamțu’
Pentru niște lei acolo, n-oi lăsa să-mi taie mațu’!

Un viitor nou, pentru Țara Banatului

Sorin Frunzăverde este din nou președintele Consiliului pentru Dezvoltare Regională Vest

ANA MARIA POPA

Ședința de constituire a noului Consiliu pentru Dezvoltare Regională Vest, care a avut loc la sfârșitul lunii trecute, la Reșița, a consacrat și o nouă conducere pe un an, care, de data aceasta, revine Carasă-Severinului. În această realitate, noul președinte, de asemenea, pe parcursul unui an, al consiliului, este președintele Consiliului Județean Carasă-Severin, Sorin Frunzăverde.

Au participat președinții consiliilor județene din Regiunea Vest, adică Titu Bojin, de la Timiș, Mircea Ioan Moloț, de la Hunedoara și Petru Nicolae Ioțcu, de la Arad. O altă prezență semnificativă a fost, evident, cea a lui Sorin Maxim, președintele Agenției Regionale de Dezvoltare Vest. Noua componență a consiliului este rezultanta alegerilor locale din vară, context în care vicepreședintele noului consiliu de dezvoltare regională este Petru Nicolae Ioțcu, de la Arad. „Am făcut, dincolo de aspectele curente, o analiză a derulării programului POR, a spus Sorin Frunzăverde, în cadrul conferinței de presă de după ședința în sine. Prac-

tic, el se va încheia în 2013. Am discutat, în acest context, principiile pentru programul operațional 2014-2020, ceea ce înseamnă o nouă finanțare din partea UE. Dar, poate că lucrul cel mai important pe care l-am propus astăzi este unul cu o importanță dimensiune politică, susținut, evident, de un demers tehnic și anume: consiliul va prezenta guvernului un proiect de lege pentru dezvoltarea regională, care să vizeze ceea ce de multă vreme clamăm în România, și anume descentralizarea. Practic, activitatea acestor consilii de dezvoltare regională, începând cu anul 2004, a fost cu mult amputată din punct de vedere al deciziilor pe care acest for poate să le ia. Aș spune că a existat o permanentă preocupare la nivel guvernamental ca un consiliu de dezvoltare regional să nu aibă puterea regională pe care și-ar fi dorit-o.

Ceea ce ne propunem este, deci, în principal un demers politic”. Sorin Frunzăverde, secondat de președinții Bojin și Moloț, a vorbit despre o viitoare descentralizare, nu cu județe mai mari,

ci cu localități, județe și regiuni, a căror schemă de bugetare să fie limpede: regiunile să preia din atribuțiile ministerelor, iar acestea, în calitate de autorități de reglementare și control, să beneficieze de 10 la sută din buget, 20 la sută din buget să fie destinat regiunilor, 30 la sută județelor și 40 la sută localităților.

OASPEȚI ÎN ȚARA BANATULUI

Rareori se întâmplă să poți vedea în ochii unui om, conturul țării sale. Priviți-l în ochi pe Tudor Gheorghe și veți vedea România între hotarele ei firești. România dodoloată! Sau măcar ascultați-l. Ascultați-l pe acest menestrel de la care mai tinerii ori mai vârstnicii săi colegi, pot învăța că artistul poate trăi și ca un gospodar. Ascultați-l cântând și veți înțelege de ce personajul lui Soljenițan din „O zi din viața lui Ivan Denisovici”, devine fericit când vede o femeie la 100 de metri de gardul lagărului.

Vasile TODI

Cu ani în urmă, de pe scena Teatrului Național din Timișoara, ați deplâns starea sufletească a cântecului popular bănățean. Au trecut anii, s-a schimbat ceva?

► Nu! Din păcate, nu numai că nu s-a schimbat, dar și ce a fost bun s-a alterat. Apariția unor posturi de televiziune – cu profil – și mă refer aici la Favorit ori Etno, a înmulțit prin lipsa unor redactori de specialitate – contrafacerile. Eu nu sunt un critic absurd care să insiste pe ideea că trebuie să cântăm ca în perioada dintre războaie – nu, Doamne ferește – dar pe o selecție asupra versurilor care se cântă și asupra acurateții temelor muzicale, ar trebui insistat. Eu am mai spus și repet, că cel mai frumos cântec al românului este doina și cea mai frumoasă doină, este doina Banatului. E trist ce vă spun acum, dar eu când vreau să ascult muzică populară din Banat, mă duc în Voivodina.

Melosul rezistenței!

► Exact. Melosul lor a fost unul de rezistență, și ei au rămas pe motivele adevărate. Ori aici, peste cântecul adevărat au fost așezate contrafacerile iugoslave. Și în acest caz, s-a îndulcit doina, cu armonii cu ... sună frumos dar ...

... Dar numai este adevărat.

► Așa.

Ați fost și sunteți prin atitudine civică, un om al cetății. Un bun român. Recent, o gazetă străină – bulgărească, se întreba ofensator desigur: „Dumnezeule, când ai adunat păcătoșii și penibili, de ce i-ai lăsat pe români pe pământ?” Nu vă poftesc să cântăriți insulta, vă rog, doar să-mi spuneți ca un credincios aflat mereu lângă icoana sufletului românesc, ce ne lipsește nouă, românilor, pentru a ne putem uita fără să roșim, în ochii Maicii României?

► Eu am crezut totdeauna, că pot să fiu mândru că sunt român raportându-mă la două perioade istorice care mă fac să cred că putem să redevenim ce-am fost.

Nu vă cer rețeta, dar măcar numiți perioadele pentru a putea decupa cunoașterea.

► Prima perioadă este cea prepașoptistă când tinerii s-au întors din străinătăți unde și-au făcut studiile pe banii lor, și au făcut o țară. Și a doua perioadă este cea interbelică, când a existat un suflu spiritual și nu numai peste România, care suflă – din păcate – nu-l mai cred posibil a doua oară.

De ce?

► Nu știu de ce!

Numai e Nae Ionescu!

► Și nici cei din jurul lui: Țuțea, Cioran, Eliade.

Vulcănescu, Comarnescu ...

► Dom'le, îți dai seama? Și ăștia numai în filozofie. Gândește-te ce s-a întâmplat în proza literară când și-au găsit loc și prieteni la București, Ionel Teodoreanu, Rebreanu, Camil Petrescu, Cezar Petrescu, Zaharia Stancu, aflat la începuturile lui de poezie, numai vorbesc! Gândește-te numai la Argeși și Barbu, Vinea, Blaga ...

Beniuc.

► Beniuc, dar câți erau, ce perioadă a fost ...

O perioadă în care grăunțele de nisip, redevenea stâncă.

► Da, și dacă nu ar fi fost acei 50 de ani de agresiune rusă – ca să spun așa, că n-a fost comunism.

Nu?

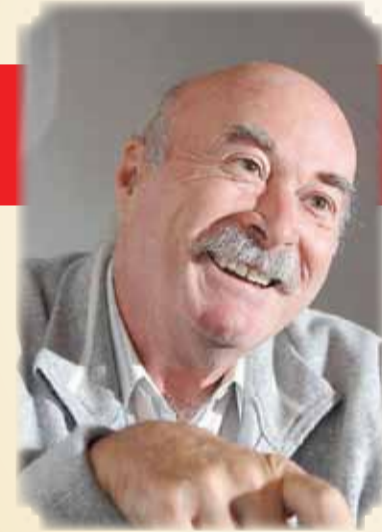
► Nu, a fost cu totul altceva, a fost un barbarism social. Ei, fără anii aceia, noi am fi avut un alt drum. Perioada aceea, ne-a dat înapoi enorm. Și de revenit ne revenim foarte greu.

Multe divorțuri în lumea artiștilor maestre! O fi căsătoria războiul în care dormi în pat cu dușmanul?

► Divorțurile, cele de azi țin de lumea manelelor. Cu fotoreporterii la tribunal ș.a.m.d. ăștia nu sunt artiști. Artiștii adevărați, au o viață adevărată. Adevărată și discretă! Ai auzit vreodată de problemele lui Ștefan Iordache, ori ale lui Beligan? Pentru mine, căsătoria a fost și este un sprijin extraordinar; pentru că eu am avut norocul să am o soție care a înțeles „nebulia” artistului și care mi-a fost și censor adevărat, mi-a fost și sprijin când am fost deusolat, m-a și încurajat, m-a și certat și cred că e nevoie în viața artistului de un sprijin pe care căsătoria ți-l poate da.

Sabin Bălașa, primea pe un „portret” 120.000 lei, și asta nu pentru că ar fi reușită să o conștientizeze pe Elena Ceaușescu că „artele e scumpe tovarășă” ci pentru că așa se plătea atunci. Cum sunt „artele” astăzi, maestre Tudor Gheorghe?

► Nu mai sunt. De o lungă vreme, sunt în vegetare. Locul artei a fost luat de interese strict materiale. Lumea nu mai are vreme să aștepte să vadă valoarea. În planul muzicii unde mă pricep – cât de cât – sunt întrebat dacă las după mine urmași. Eu aș lăsa cu mare drag, dar toți vor repede, ori eu le tot spun că 40 de ani am tot așteptat ca să vin în Timișoara și sala „Capitol” să fie

TUDOR GHEORGHE

plină de fiecare dată. Asta nu se face într-un an, doi. Arta se face în timp, tocmai pentru că ea nu se poate degrada în timp. Arta rămâne.

Ca o perenă liniște cognitivă.

► Exact.

Umblați mult prin lume, vocația tolănirii, a revărsării odihnitoare în scaun, ca la noi, la români, ați mai întâlnit-o undeva?

► Da.

Da?

► Da. Dute în Antalia și vezi că „voluptatea tolănirii” nu e a noastră, ea ne-a fost adusă.

E bizantină.

► Sigur că da. Țăranul român nu se tolănea. Nu avea timp. El se întindea pe o rogojină, pe „tare” și stătea foarte puțin. Ei, nouă ne-a venit ...

Domnule Tudor Gheorghe, iconarii ruși privesc realitatea cu ochii deschiși. Poate și din acest motiv icoanele lor sunt atât de dramatice. Artistul Tudor Gheorghe, cum privește lumea?

► Asemeni iconarilor pe care i-ai amintit. Cu ochii deschiși. Din acest motiv spectacolele mele sunt triste.

Trăim cu viața pe muchie de cuțit.

► Și n-am făcut nimic. Știi cum am fost noi înăștia 20 de ani?

Cum?

► Sunt doi cai la o căruță și bat pasul pe loc, sunt furioși, nădușesc și duc căruța doi pași.

Dar se agită ca și cum ar trage propria istorie.

► Exact și în acest timp, ei sunt depășiiți de un câțar care trece pe alături încet și sigur.

Dar vizitiu avem?!

► Din păcate, nu prea avem. Nu avem vizitiu. Am întrebat odată un țăran deștept, transilvan, ce părere are de clasa politică din România, și el mi-a răspuns sec și dumnezeiește: „Laptele bun face smântână grasă”.

Mi-ar plăcea maestre să-mi vorbiți puțin despre „ai dumneavoastră” – de ieri – ca și despre cei care vă stau alături azi.

► Ai mei „de ieri” ca să spun așa, nu mai e decât tata, care e un om absolut extraordinar, un om care a suferit, un om care a fost condamnat 22 de ani politic, dar care și-a păstrat o anume frumusețe interioară și o vigoare ce m-a făcut să spun la un moment dat, că toți cei care au supraviețuit temnițelor comuniste și au ieșit înțregi la minte și la trup, trăiesc mult.

Iar unii netrebniți de azi, cocoțați pe umerii țării, au reușit să lase în oarecare ambiguitate măreția sacrificiului lor. Mama, maestre?

► O femeie extraordinară. Harul de actor, harul histrionic ca și acela de povestitor îl am de la mama. Tenacitatea, puterea de muncă le am tot de la mama. Harul poetic și muzical le am însă de la tata. Tata la rândul lui fiind un poet publicat. Mama s-a prăpădit la 70 de ani iar tata are acum 87 de ani și se ține. Iar soția – după cum spuneam că am lângă mine un sprijin permanent...

Olteancă?

► E o combinație ciudată; mama ei este născută la Corabia, tatăl neamț, ea crescută în București și de o viață actriță a Teatrului Național din Craiova.

Băiatul?

► Băiatul nu are capacitatea de a reproduce muzical frumusețea versului.

Ceea ce tatăl său face.

► Da, în schimb i-a dat bunul Dumnezeu, capacitatea de a vedea ce cântă tatăl său.

Frumos ați spus. El vede ce cântă un om!

► Da, și de acolo el se exprimă prin grafica pe care o face afișelor mele, discurilor mele ș.a.m.d. Încolo, familia mea a mai fost și aceea a colegilor din teatru la care am ținut și în mijlocul căreia m-am simțit foarte bine, prietenii mei din lumea literară. Eu am avut onoarea, bucuria, șansa, să fiu contemporan cu o pleiadă de mari poeți. Am fost prieten cu Nichita Stănescu, am fost prieten cu Marin Sorescu, am fost cu Ioan Alexandru prieten, cu Grigore Vieru prieten, cu Romulus Vulpescu, cu Adrian Păunescu, cu Ana Blandiana, adică eu am avut șansa ...

Să fiți prieten cum spunea Walery, cu poeți care fac versuri pentru că sunt poeți și nu cu poeți care sunt poeți pentru că fac versuri.

► Altminteri, eu am fost întrebat de ce nu cânt poezia de azi care se scrie.

Care poezie?

► Asta întreb și eu.

Și ce le-ați răspuns?

► Le-am spus că pentru mine, poezia română se încheie la Adrian Păunescu.

„Vine o vârstă, vine o veste, vine o vreme, vine o vama”. Vă temeți de vârstă, de veștile ei, ori de vama sa?

► Nu, nu mă tem deloc. Am mers pe un drum firesc...

Cine se teme de bătrânețe?

► Oamenii fără perspectivă. Uite colegi de-ai mei, actori care au ieșit de pe scenă în pensie, sunt terminați psihic. Ori eu, am de făcut încă multe lucruri...

La cine vă întoarceți în amintire cu floarea recunoștinței?

► Uite că nu m-am gândit la asta! Poate numai la Dumnezeu, pentru că nimeni nu m-a ajutat.